

SLOVENSKI LIST

CORREO ARGENTINO

TARIFA REDUCIDA

Concesión 1551

Periódico de la Colectividad Yugoslava

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 032878.

NAROCNINA: Za Ameriko in za celo leto \$ arg. 6.—; za pol leta 3.50. Za drugo dežele 2.50 USA Dolarjev.

Dirección y Administración: GRAL. CESAR DIAZ 1857, U. T. 59 - 3667 - Bs. Aires.

AÑO (Leto) XII. BUENOS AIRES, 19 DE SEPTIEMBRE (SEPTEMBRA) DE 1941 Núm. (Štev.) 33

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctvs.

Začetek konca

Na Norveškem so Nemci proglasili obsedno stanje in uvedli preki sod, po nekaj dneh pa ta ukrep preklicali, ker je učinkoval kakor olje na ogenj norveškega odpora proti tlačiteljem. V Franciji so Nemci razglasili na vse strani, da so postreljali večje število talcev kot kazen za napad na tri člane nemške vojske, pa so se napadi na nemške vojake le še pomnožili. Podobni slučajji so se dogodili v Belgiji. V Jugoslaviji streljajo talce na debelo; večeraj, 17. t. m., na pr., so v Beogradu ustrelili petdeset "znanih komunistov" kot represalijo za umorjenega nemškega vojaka, pa še istega dne je zletel v zrak dober del železniške proge med Sarajevom in Brodom in na kamijon, ki je vozil nemške vojake iz Zagreba na letališče, sta prileteli dve bombi. Na Hrvaškem, kjer je Pavelić uvedel totalitarne metode za zatiranje odpora, se vstaja širi tako, da je ta nemško-italijanski hlapec bil večeraj primoran zbrati v Zagrebu "hrvaško vojsko" ter ji pred nemškim in italijanskim poslanikom povedati, da se bo morala boriti proti "notranjim sovražnikom". Ustaška policija, Gestajo in Ovra že ne zadostujejo več; proti vsak dan bolj naraščajočemu številu rodojlovov, ki se nočejo sprijazniti s totalitarnim "novim redom", mora nastopiti vsa oborožena sila paveličevskega režima, ojačena z nemškimi in italijanskimi četami.

V narodih, ki so padli v nacistični jarem, vre. Plamen upora proti vsemu, kar predstavlja "novi red" — nasilje, ropanje, brezpravnost, koncentracijska taborišča, ječe, ubijanje talcev, draginja lakota, pomanjkanje vsega, kar je človeku potrebno tudi za zgolj fizično življenje — se širi bolj in bolj. V mnogih pogledih netijo ta plamen res občudovanja vredni odpor ruske vojske na vzhodni fronti, ki je potlačeni narodom in vsemu svetu pokazala, da nemška vojska na kopnem ni nepremagljiva, vztrajna letalska ofenziva Velike Britanije, ki dokazuje, da nemško letalstvo, katero je povzročilo Evropi že toliko gorja, ni vsemogočno, in vsak dan bolj trdna odločnost Združenih držav Severne Amerike, ki hočejo tudi s svoje strani storiti vse, da se totalitarnemu zmagju enkrat za vselej zavije vrat.

Nacizem besni. Na vzhodu si razbija zobe; v Berlinu mu padajo bombe na glavo; na Atlantiku, kjer je upal, da bo Veliki Britaniji mogel pretrgati nit življenja, je stopilo v akcijo severnoameriško vojno brodvje; v deželah, o katerih je mislil, da jih ima že popolnoma v svojih krempljih, se ljudstva upirajo. Nacizem se dobro zaveda nevarnosti, katero predstavljajo ti upori za hrptom nemške vojske, in postaja nervozen. Nervoznost ga spravlja iz ravnotežja in zato je začel divjati. S streljanjem talcev, nedolžnih ljudi, hoče ustrahovati narode in jih držati v pokorščini. Prazni upi! Poročila, ki jih listi prinašajo vsak dan iz vseh delov po nacistih zasedene Evrope, dokazuje, o, da nemška okrutnost le še bolj razvzema upor. Nemec je našel v potlačeni in mučeni narodih novega sovražnika, ki se ne da premagati, kakor se ni dala Velika Britanija in se ne pusti Rusija. Ta novi sovražnik raste vsak dan bolj, ker se širi po vsej Evropi; nevaren je, ker deluje v notranjosti, v želodcu in drobovju nacizma; in srdit je tudi, ker je poln globokega in upravičenega sovraštva proti okrutnemu zatiralcu.

Ta sovražnik pomeni za totalitarce začetek konca.

Nacizmu in fašizmu je začelo od-

Nacistično divjanje v Sloveniji

BARBARSKO POSTOPANJE HITLERJANSKIH TOLP S SLOVENS KIMI ŽRTVAMI — SADISTIČNO PONIŽEVANJE NAŠE DUHOV- SCINE IN INTELIGENCE — SLOVENC I BREZPRAVNI SUŽNJI V TOTALITARNEM NOVEM REDU

SRAMOTILNO RAVNANJE S SLOVENS KIMI ARETIRANCI

Preiskave in aretacije, ki smo jih omenili v prejšnjih poročilih, so se izvišile skoraj v vseh primerih v nočnem času, brez posebnih odlokov in običajnih pravnih jamstev. Vršili so te aretacije in preiskave večinoma naduti mladeniči SS in SA oddelkov ali Gestapo-a ter se pri tem obnašali zelo surovo. Naj navedemo nekoliko primerov:

V samostanu oo. Trapistov v Rajhenburgu se je vršila preiskava celih pet ur. Ko nacistični organi niso mogli najti ničesar obtežilnega, je eden izmed njih zgrabil enega od patrov, ga tresel, bil in vpil nad njim, naj pove, kam so skrili orožje in municijo. — Pri Veliki Nedelji sta aretirana duhovnika Gregor Cerar in Ciril Lekšan ob aretaciji dne 18. aprila morala stati celih sedem ur, ko so nacisti vršili preiskavo, v stavu pozor, obrnjena k zidu. — Antona Ravšla, župnika v št. Ilju v Slovenskih goricah, so po aretaciji zaprli v občinsko klet in ga prisilili, da je stoječ držal roke ravno kvišku, dokler se ni ob treh zjutraj obnemogel zgrudil.

Zaradi razmer, ki vladajo v po Nemcih zasedenem ozemlju, ni mogoče ugotoviti natančnega števila aretirancev, razen za nekatere večje skupine: v Mariboru jih je zaprtih najmanj 2.000; v Begunjah (ženska kaznilnica) več ko 500, med njimi 105 duhovnikov; v Celju vsaj 500, med njimi 50 duhovnikov; v Laškem 61 duhovnikov, itd. Ravnanje z aretiranci je nad vse surovo. Spijo na golih tleh in dobivajo minimalno hrano, tako da prosijo za kruh s povzdignjenimi rokami. Opravljati morajo težka in sramotila dela: po javnih ulicah, zasramovani od nacistične druhali, morajo prevažati vojaške kuhinje, slamo, zaboje, itd. Mnoge so prisilili, da so po cestah z golimi rokami pobirali živalske odpadke. Označena dela so tako prikrojena, da žrve ponižujejo pred drugimi ljudmi in pred njimi samimi. Poleg duševnega trpljenja, kateremu so izpostavljeni, jih tudi fizično mučijo. Prva smrtna žrtev med slovenskimi aretiranci, jezuit p. Žuček, je na smrtni postelji izjavil: "Pretepli so me".

Dekan mons. Meško in drugi duhovniki iz okraja Slovenjgradec so morali na samo velikonočno nedeljo pobirati po slovenjgradskih ulicah živalske odpadke, ravnatelj meščanske šole v Slovenjgradcu, bivšega narodnega poslanca Theuerschuh pa so prisilili, da je od hiše do hiše snažil stranišča. Preko 70 let stari vpokojeni profesor verouka Anton Cestnik, je moral v Celju pred vojašnico snažiti trotoar, zasmehovan in žaljen od nacistične druhali. Odvetnika Sebastijana Schaubacha, župana v Slovenski Bistrici, so v zaporih pretepali in mučili. V ptujskih zaporih, kolikor je doslej znano, so strahovito pretepli ptujškega župana dr. Remca, odvetnika dr. Salamuna in druge, tako, da so njihovi obrazi deformirani in ima na pr. dr. Remec zlomljeno rebro. — Vse postopanje z duhovščino gre za tem, da bi duhovnike do skrajnosti ponižali ter jim pristudili njihov duhovniški poklic.

klenkavati in jima bo odklenkalo. O tem ni več niti najmanjšega dvoma.

UBIJANJE ZA ZABAVO

Poseben način uničevanja življenja je bil ta, da so v več primerih aretirance gonili pred naperjenimi puškami, jih postavljali potem ob zid, merili vanje in potem streljali enega za drugim, za zabavo!

Vse duhovnike ptujškega okraja, v kolikor jih niso zaprli, so Nemci spravili preko meje na sledeči način: Zbrali so jih najprej v Ptuj v sodnijskih zaporih, jih dve uri, obrnjene v zid, pustili stati, nato pa posameznike zasliševali zlasti o tem,

Predsednik vlade gen. Dušan Simović, kralj Peter II. in minister dvora Knežević v Londonu

koliko ima vsak denarja. Vsakemu so pustili samo 350 Din. Tekom zasliševanja so mnoge aretirance zlostavljali in pretepali. Duhovnikom so posebej povdarjali, da so kaznovani zato, ker so duhovniki in Slovenci. Pred odhodom je vodja tajne policije tako le nagovoril izgnance: "Vi ste Slovenci, mi smo Nemci. Mi ne maramo Vas in Vi ne marate nas. Mi smo sedaj prišli z namenom, da tukaj ostanemo, zato morate Vi preč. Kdor bi pokušil priti nazaj, bo šel v koncentracijsko taborišče, od koder ni vrnitve, ali pa bo ustreljen. Ne govorite ničesar slabega od nas! Mi smo povsod in Vas dosežemo povsod!" Nato so jih naložili na komijone in jih odvedli na Hrvaško, skupaj z večjo skupino advokatov, uradnikov in kmetov. Na meji so jih izločili ter si pri tej priliki dovolili posebno sadistično šalo za slovo: Izgnance so postavili v vrste s hrptom pro i meji, pred njimi pa so postali strojnice, se delali, kakor da bodo začeli streljati, potem pa zavpiji: "Marš!" in jih v smrtnem strahu pognali v temno noč.

Nacistični organi so pripeljali 15. maja večjo skupino župnikov v št. Vid nad Ljubljano in jih odgnali v gostilno Kratky, kjer so jih šest ur telesno preiskovali; vsakega posebej so odpeljali v sobico, kjer se je moral sleči do spodnje obleke, nekateri pa do golega, pri čemer so jih člani Gestapo-a zasmehovali in zbijali nesramne šale.

UNIČEVANJE SLOVENSKE KULTURE

Po vsem zasedenem ozemlju so Nemci takoj odstranili vse slovenske krajevne, ulične in druge javne napise ter jih nadomestili z nemškimi. Vsa gospodarska podjetja in druge zasebne ustanove so morale na samo velikonočno nedeljo, dne 13. aprila, slovenske napise nadomestiti z nemškimi.

Na ljudskih šolah se je pouk deloma znova začel začetkom maja, ven-

dar izključno v nemškem jeziku in popolnoma v nemškem nacional-socialističnem duhu in štilu. Pouk je začasno obvezen za mladino od 10. do 14. leta in ga vrše nemški učitelji, ki so bili v ta namen poslani iz Nemčije ter postavljeni na mesto slovenskih učiteljev, ki so deloma zaprti, deloma pa izgnani. Pouk se vrši tako le: Pričetek pouka (prva ura) tvori obred slovesnega dviganja in pozdrava nemške zastave, pri čemer mora slovenska šolska mladina peti "Hitlerjugendlied". Nato je

nih molitvah in cerkvenem petju.

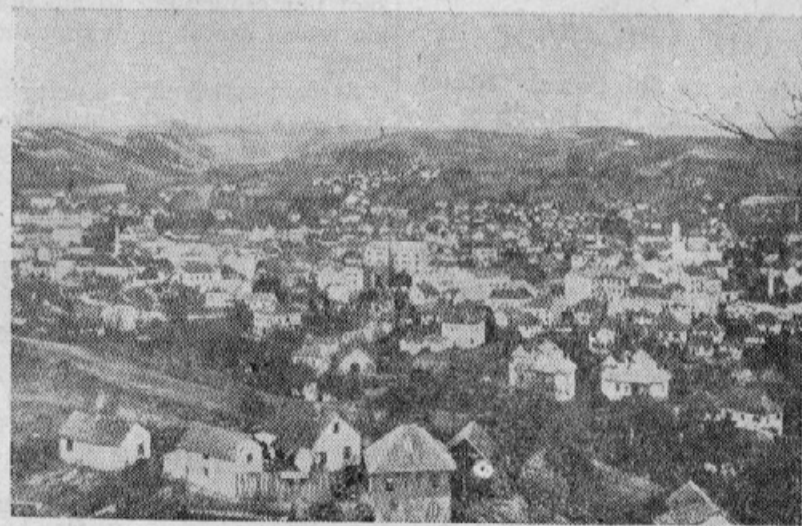
SLOVENC I SO BREZPRAVNI

Nemška oblast je odredila, da morajo vsi prebivalci na Spodnjem Štajerskem v dneh od 17. do 25. maja t. l. izpolniti polo za sprejem v že omenjeni "Steirischer Heimatbund". Na vprašalni poli, ki je tiskana dvojezično (nemško in slovensko), je na čelu opomba, naj se pola po možnosti izpolni v nemškem jeziku ter se "osebno" izroči posebnim komisijam, ki bodo v vpisnih dneh poslovale v vsakem mestu, trgu in vasi na slovenskem Štajerskem. Za "domači občevalni jezik" so na vprašalni poli sledeče rubrike: deutsch (nemški); Windisch (štajerski); slovenisch (kranjski, slovenski).

Kdor ne bo sprejet v omenjeni "Heimatbund", "ne bo imel več obstanka na Spodnjem Štajerskem"! Jasn je, da oni, ki bodo vpisali slovensčino kot svoj materni jezik, ne bodo sprejeti v "Heimatbund" in bodo pregnani z domače grude.

V vprašalni poli se konstruira "štajerski" jezik (windisch) kot poseben jezik, različen od slovenskega (kranjskega) jezika. Slovenski narod na Štajerskem se torej pod grožnjo izgona sili, da zataji svoj slovenski jezik. Zanimivo je, da omenjena vprašalna pola, kakor tudi glasilo nemške nacistične propagande na slovenskem Štajerskem, "Štajerski gospodar", sta tiskana v čisti pisni slovensčini. To je povsem razumljivo, saj se v kakem štajerskem dialektu sploh n i k d a r ni pisala nobena knjiga, niti najbolj poljudna povest, niti molitvenik. Med "Kranjce" (Slovence južno oz. jugovzhodno od Save, Kamniških planin in Karavank) in "Štajerce" (Slovence severno oz. severovzhodno od Save in Kamniških oz. Savinjskih Alp) hoče nemška propaganda in nemška sila za bitti umetni klin.

Slovenci so kot taki (Slovenci) popolnoma brezpravni. Ta brezpravnost se kaže posebno v načinu izga-

V Jugoslaviji je obči odpor ter so boji med okupatorskimi trupami in četniki, katerim se pridružuje narod, na dnevnem redu. — Tudi v Tuzli je prišlo do odkritega boja. Šest oseb je bilo radi tega obsojenih na smrt.

pr. ob zasedbi mariborskega bogoslovnega semenišča in samostana oo. Trapistov v Rajhenburgu. Knjige velike ljudske knjižnice Prosvetne zveze v Mariboru so nemški organi sežgali.

Od vseh strani prihajajo soglasna poročila, da so bili izdani odloki, ki zahtevajo izročitev vseh slovenskih knjig, celo molitvenikov, občinskim uradom ali žandarmerijskim postajam. Izšel je odlok, ki prepoveduje rabo slovenskega jezika pri cerkvenih opravilih, bodisi pridigah, skup-

njanja z ozemlja slovenske Štajerske in v načinih zaplenjevanja slovenskega premoženja. V stanovanja slovenskih zasebnikov na Slovenskem Štajerskem se kratkomalo, brez formalnosti, vseljujejo Nemci, na slovenske kmetije prihajajo nemški kmetje. Slovincem odvzemajo ves denar, vso opravilo, ves inventar. Porabni predmet kateregakoli Slovence sme vsak Nemec vzeti, če se mu zahoče, in sicer brez kakršnegakoli odloka o zaplenitvi ali potrdila o odvzemu. Gestapo, SS in SA

oddelki, njih posamezni člani, pa celo Nemci zasebniki so vsemogočni gospodarji nad Slovenijo, nad osebo in premoženjem slovenskega človeka.

Zverinski naklepi

Uporno se širijo glasovi, da bodo slovensko in žensko mladino Nemci sterilizirali z obsevanjem, cepljenjem in podobnimi sredstvi. Prav tako se polasča slovenskega ljudstva strah, da bodo Nemci položili roko na mlada slovenska dekleta in jih nasilno odvedli v Nemčijo pod pretvezo, da bodo delala v tovarnah. Ljudstvo sluti za to pretvezo grše namene. Zato se mladi ljudje hite poročati, toda Nemci so ponekod že prepovedali sklepanje novih zakonov.

Slovenski značaj zasedenega ozemlja

Od časa Rimljanov in Keltoev je bila vsa zemlja severne Jugoslavije, ki so jo sedaj zasedli Nemci, radikalno in docela slovenska. Nikdar ni nemški narod avtohtono živel na tej zemlji.

Celo po podatkih, ki jih navaja nemška Tagespost (Graz, 1. maja 1941) je bilo po rezultatih ljudskega štetja (ki ga je izvedla Slovenecem nenaklonjena nemška avstrijska uprava) leta 1910, na vsem slovenskem ozemlju samo 105.300 t. j. ki so se takrat priznavali k nemškemu jeziku (da so to morali storiti tudi tisoči in tisoči Slovencev, ki so bili v gospodarski odvisnosti od nemških gospodarjev, je obče znano); v navedenem številu so vpoševani tudi kočevski Nemci. Po ljudskem štetju iz leta 1931 je bilo v Sloveniji 1.144.298 prebivalcev; od teh s slovenskim maternim jezikom 1.077.670, t. j. 94,18%, z nemškim maternim jezikom pa 28.998, t. j. 2,53%, od katerih je bilo 4.223 inozemcev. Bogoslužje je bilo že v predvojni Avstriji v Lavantinski škofiji, t. j. povsod na ozemlju Spodnje štajerske, samo in izključno slovensko; le v Mariboru, Celju, Ptuj, Slovenski Bistrici in Slovenjgradcu je bila ob nedeljah poleg slovenskih pridig tudi po ena nemška pridiga za tamošnje nemške manjšine.

DODATEK

Poleg patra Žuzka so umrli v mariborski vojašnici, kamor so jih bili Nemci zaprli, še profesor Gruntar, dekan Wiexl, star 74 let, prof. teologije dr. Schoendorfer, prof. teologije Gregor Zagošnik, dekan Munda iz Dravograda. Zadnjega so aretirali takoj po operaciji, mučili so ga in prislili, da je opravljal naporna dela.

(Konec)

Nič več ovčie

Hitler je te dni pozval Nemce, naj spet sodelujejo pri akciji za takozvano "zimsko pomoč". V poglasu, ki ga je izdal, pravi, da se nemška vojska bje na vzhodu ne proti ljudem, marveč proti divjim zverem. To priznanje iz Hitlerjevih ust pove več, ko vsa poročila nemškega generalnega štaba. Doslej so imeli Nemci opravka samo z zajci, ovčicami in kvečjemu z levi, ki sta jim peta kolona ter preveliko zaupanje v lažne nemške obljube ostrigla krepilje. Proti takim jebila vojska prava igrača. Na vzhodu je pa nemški volk naletel na "divjo zver", kakor Hitler pravi. Naletel je na ruskega medveda, ki je sicer nekoliko okoren, toda velik in močan ter se dobro otepa.

Moderna železniška služba

V Jugoslaviji so Nemci uvedli originalno železniško službo. Vsakemu tovornemu vlaku dodajajo po dva, tri oklopne vagona, nad vlakom pa neprestano krožijo v zraku vojna letala. To moderno železniško službo so nacisti uvedli zato, ker so jim četniki vrgli v zrak že celovrsto transportov vojnega materiala.

Bombe v zagrebški telefonski centrali

V Zagrebški telefonski centrali so v nedeljo eksplodirali štirje peklenški stroji. Nemški major Moehring, šest nemških vojakov in šest pavličevskih vstašev je bilo pri tem ranjenih. Med vstaškimi ranjenci je tudi načelnik pavličevske tajne policije, Rajković. Drobcji peklenškega stroja so ga zadeli v nogo in mu jo tako poškodovali, da so mu jo morali odrezati. Telefonski promet v Zagrebu in vse telefonske zveze z glavnim mestom Hrvaške so bile delj časa prekinjene.

V vzhodnem delu Zagreba je bil istega dne izvršen napad s strojnico na vstaško patrolo. Šest hrvaških fašistov, ki so jo tvorili, je bilo težko ranjenih.

Poročila iz Hrvaške javljajo, da se upor proti Paveliću, Nemcem in Italijanom širi vsak dan bolj po vsej deželi.

Večja odločnost

Angleži so zelo dostojni žentlemeni. V vojski se prevelika dostojnost imenuje neodločnost ter se prerada maščuje, kakor se je pokazalo v slučaju Belgije, Nizozemske in drugih ter, poslednjikrat, toda v veliko manjši meri, v Iraku in Siriji. Odkar sta se Anglija in Rusija zvezali, postaja neodločnost vsak dan manjša in prava sreča je, da je tako. V Iranu so Nemci spletkarili, da bi Rusiji prišli za hrbet in obenem zabili klin med Ruse in Veliko Britanijo. S pravočasno odločnostjo so ti nemški načrti splavali po vodi, in sicer brez prelivanja krvi. Perzijski šah, ki je še po kapitulaciji skušal uganjati totalitarno politiko, je moral odstopiti prestol svojemu sinu. Pravčasna odločnost je preprečila uničenje tisočev in tisočev življenj.

Podobno odločnost bodo menda pokazali Rusi tudi glede Bolgarije. Pretekle dni so Sofiji poslali noto, v kateri ji lepo razlagajo, kako se je Bolgarija spremenila v nemško bazo za napade proti Rusiji. Vse kaže, da ne bo ostalo samo pri očitkih, marveč da bo Bolgarija nosila tudi še druge posledice svojega sodelovanja z nacizmom.

Proslava kraljevega rojstnega dne v Londonu

Rojstni dan našega mladega kralja, so v Londonu nadvse sijajno proslavljali.

Službo božjo, ki se je vršila v katedrali sv. Pavla, je opravljal nadškof Canterburyški, ki mu je streglo sedem škofov in dvajset duhovnikov.

Svečani ceremoniji je poleg naših predstavnikov vlade, prisostvovala angleška vladarska hiša in druge visoke oblasti. Poleg teh še zastopniki raznih držav in vladarji.

Ta ceremonija je bila ena največjih, kar jih je videl London tekom sedanje vojne.

Slovenska restavracija

ima vedno na razpolago svežo in dobro hrano, najboljša vina ter vedno sveže pivo.

Gostje imajo na razpolago tudi lepo urejeno ZIMSKO in LETNO KEGLJIŠČE.

MARIJA SANCIN

JORGE NEWBERRY 3372

Slov. Babica

FILOMENA BENES-BILKOVA
Diplomirana na Univerzi v Pragi in v Buenos Airesu
Ordinira od 9 zjut. do 9 zvečer
LIMA 1217 — BUENOS AIRES
U. T. 23 - Buen Orden 3389

LJUDJE SE BEŽE IZ JUGOSLAVIJE

Ankara. — Tukajšnji radio je objavil vest, da je samo v preteklem tednu dospelo v Turčijo na raznih točkah turških obal Male Azije 46 ubežnikov iz Grčije in Jugoslavije. Večinoma so dospeli v strašno slabem stanju na majhnih čolnih, ker so se skrivaj vrgli čez mejo, se prerinili skozi vse zapreke okupacijskih čet ter tvegali življenje na čolnih, a nekateri celo tudi na splavih. — Vest ni povedala, koliko je bilo med tem ubežniki Grkov in koliko Jugoslovancev.

SLOVENCE IZSELILI V SRBIJO

Kraljeva vlada v Londonu zaznava, da je Ante Pavelić iz krajev, ki so bili priključeni "neodvisni Hrvatski državi", že izselil okoli 30.000 Slovencev v Hitlerjevo Srbijo.

RAZBURLJIV DOŽIVLJAJ LOVSEGA PAZNIKA NA KRASU

Komen na Krasu. — Lovski paznik Alojzij Ostrouška je na službeni poti skozi gozd pri Komnu na Krasu imel razburljiv doživljaj. Na samotni gozdni poti je zagledal v zraku ogromno ptico, ki se je nena doma vrgla na njegovega malega lovskega psa. Bliskovito je prijel za puško, pomeril in sprožil v ptico, ki jo je spoznal za orla, dva strela, še preden je zagrabila psa.

Orel, ki ni bil težko ranjen, se je obrnil sedaj s široko odprtim kljunom in pripravljeno krepilji proti lovcu. Temu je uspelo, da je obrnil puško in treščil orla s kopitom, da je roparica omamljena obležala. Ostrouška je imel slučajno pri sebi vrečo. Vanjo je stlačil ptico, ki jo je zvezal z jermeni. Doma je orla, ki je bil samo ranjen, spravil v kletko.

POS LANSTVO KR. JUGOSLAVIJE — BUENOS AIRES

Avenida de Mayo 1370/III.
U. T. 37 - 4551

Kome je kaj znano o pokojnih? Kr. jugoslovansko poslaništvo prosi naše izseljence, da mu javijo, če jim je znano ali zamorejo dati kake podatke o naslednjih naših državljanih, ki so umrli v juniju in juliju 1941 leta:

Nović Danijel, star 40 let.
Sopot Ivan, star 41 let.
Minić Darijel, star 40 let.
Tonković Ivo, star 17 let.
Salaj Ivan, star 39 let.

Kr. Poslaništvo prosi iseljence Franjo Babića, stanujočega v okolici mesta Ing. Jacobacci (Rio Negro), da se mu čimprej javi.

Jugoslovanske dobrodelne delavnice

3. poročilo

Naše vrlo narodno ženstvo je pridno na delu ter izgotavlja razne obleke, katere so namenjene v po-

Veliki zavod "RAMOS MEJIA" Venereas

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje. SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914). KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpuščanje las. Ultravioletni žarki. ZLATO ŽILO: zdravimo brez brez operacije in bolečin. SPOLNA SIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Ciccarelliju. ŽIVENE BOLEZNI: Nevrašenija, izguba spomina in šibkost. REVMATIZEM: kila, načua, gota, šibkost srca, zdravimo po modernem nemškem načinu. PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča. GREVA: colitis, razširjenjo, kronična zapeka. GELO, NOS, UŠESA, vnetje, polipi: brez operacije in bolečin. POPOLNO OZDRAVLJENJE \$ 30.— PLACEVANJE PO \$ 5.— NA TEDEN. Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenjajamčeno. — Ugodno tedensko plačevanje. OD 9—12 OB NEDELJAH OD 8—12

Rivadavia 3070
PLAZA ONCE

Poziv jugoslovanskim vojnim obveznikom

Poslaništvo Kraljevine Jugoslavije poziva, v skladu z novo naredbo Kraljevske vlade, vse Jugoslovane, vojne obveznike, v starosti od 18 do 50 (PEDESET) let, torej vse rojene med 1891 in 1923, da se takoj javijo poslaništvu, osebno ali pismeno, in sporoče svoj sedanji naslov.

Buenos Aires, 12. septembra 1941.

Kralj. Poslanik:
Dr. IZIDOR CANKAR, l. r.

moč domovini.

DELAVNICA DOCK SUD: V juliju: Stana Kristić 9 p; Olga Divanović 7 p; Ana Milović 5 k in 1 r; Matejka Blažina 2 p; Saveta Popović 2 p; Jovanka Mudreša 1 p; Ana Judić 1 p; Radić Kristina 4 p; Kona Besić 1 p; Lenka Besić 3 p; Stana Milović 2 r; Marija Lešar 1 p; — V avgustu: Olga Divanović darovala 2 prtiča; Isabel Pavićević darovala 2 otroški jopici; Marija Ilić 1 jopico; ga. Ivancević 2 jopici; Lucija Sunde otroško oblekico; Ana

Blatt 6 štren volne; Marija Paunović 1 n; Vida Ibrahimović 1 p; Elena Jakić 1 p; Slavka Klaić 2 k; Milka Klaić 3 r; Lukrecija Gospava 1 p; Radoslava Svorković 2 p; Kristina Radić 6 p; Saveta Popović 1 p; Catalina Miloslojević 1 p; Matejka Blažina 2 šarpi; Stana Kristić 1 p. DELAVNICA LA PATERNAL: Nadaljuje s pletenjem kopalnih oblek ter vezenjem prtičev in drugih predmetov za bodočo kermeso. — Izgotovile so: Vida Kjudrova 7 otroških oblek, Milica Mihelj pa 6.

Po proslavi deli gospa Niča Cankar v družbi gospe Defrančeski, solskim otrokom razne šolske in druge potrebščine

Jugoslovansk ikiosk ob priliki češkoslovaške-poljske kermese, katerega je posetilo mnogo ljudi in je bilo čistega dobička od prodanih predmetov 217 pesov in 40 cent. — Spredaj na sliki vidimo ministra g. dr. I. Cankarja, soprogo gospo Ničo, soprogo poljskega odpravnika poslov, gospo Chalopezynsky, gospo O'Farrell, gosprodično Radić, g. J. O. Toškovića, gospo Defrančeski in gospo Mrkušić

Naznanjam cenj. rojakom, da imam že za SPOMLAD in POLETJE veliko izbiro najfinjšega blaga. — Cene zmerne!

Delo prvovrstno!

Krojačnica

LEOPOLD UŠAJ

GARMENDIA 4947

La Paternal Buenos Aires

Vesti iz organizacij

Priveditev "Divjega lovca"

V nedeljo 14. septembra je Slovenski dom dal ponovno na oder Franc S. Finžgarjevo dramo "Divji lovec".

Kar se tiče igranja se je v splošnem igralo nekoliko boljše od zadnjic, posebno v prvem in drugem dejanju, deloma tudi v tretjem. V četrtem je bila neka mala pogreška, ki jo pa občinstvo ni opazilo. Zavedali so se pogreške mogoče tisti, ki so igro že videli in jo dobro poznajo.

Z izvajanjem drame se je pričelo s precejšnjo zakasnitvijo. Tudi godba je imela veliko zamudo.

Vse to je napravilo udeležence nekoliko nestrpne, a so mirno prenašali ta nedostatek. No, ko se je pa zastor dvignil, pa je bila takoj vse zadovoljno.

Ker je igra precej dolga, petja ni bilo na sporedu. Pa kaj zato, saj

Nastop otrok paternalne šole

Po dolgem času bomo spet imeli priliko videti na odru šolarje paternalne šole. V nedeljo 26. oktobra ob 4 uri pop. se bo namreč vršila v armenski dvorani, ulica Acevedo 1353 VELIKA ŠOLSKA PRIREDITEV, katere spored bomo objavili pozneje.

Odbor šolskega društva prosi vsa naša društva, da bi na ta, kakor tudi dan prej, ne priredili zabave.

Proslava 1. Decembra

Jugoslovanska narodna obrana bo letos priredila proslavo našega narodnega praznika ter se bo ista vršila v soboto 29. novembra ob 9 uri zvečer, v dvorani "Unión Tranvia-

Skupina igralcev "Slovenskega doma" v igri "Divji lovec"

igra vsebuje sama dovolj petja. Bil pa je srečolov, in so naša vrla dekleta prav pridno delile srečo.

Obisk je bil povolen, vendar pa nikakor ne tak, kakršnega je Slovenski dom navajen: Mnogo je temu krivo, pregoste prireditve v zadnjem in tem mesecu. Zraven pa tudi nepriren dan.

SREČKE SO PRODAJALE

Na prireditvi 14. t. m. so razpečavale srečke nasiednja naša dekleta: Erna Paškulin, Marija Pisk, Čehovin Darinka, Kavčič Marija, Rogelja Slava, Čehovin Vanda, Komel Jožica, Angela Lakner, Rezika Spacapan in Vida Kjuder.

Največ jih je prodala Marija Pisk in sicer za \$ 22,20.

Vsem pa za njihov trud prav iskrena hvala.

Odbor.

JUGOSLOVANSKA RADIO URA

Naši izseljenci morejo poslušati jugoslovansko radio uro vsako soboto od 7 ure 45 minut do 8 in 1/4 na postajo Prieto.

JUGOSLOVANSKO DRUŠTVO "SAMOPOMOČ SLOVENCEV"

V BUENOS AIRESU

V A B I

Cenjene rojake in rojakinje na

Plesno Zabavo

katera se vrši v

SOBOTO 20. SEPTEMBRA

v društvenih prostorih v ulici TRES ARROYOS št. 376.

Začetek točno ob 9 uri zvečer.

Poleg PLESA so v programu še druge ZANIMIVOSTI IGRALBO

TIPIČEN IN KARAKTERISTIČEN ORKESTER

VSTOPNINA: Moški \$ 1.—; Ženske prosto.

K obilni vdeležbi vljudno vabi

ODBOR

NAŠ DAN

Grenka ura trepetanja, tipkega pričakovanja, nam je zdaj vsak dan, vsak dan.

Daljna groza v duše lega, smrtni dih nam v misli sega, pesem kraka kakor vran.

V dalji — tam bobne topovi... Niso naši več domovi radostni, kot prejšnje dni.

Kaj nam bo polnoč prinesla, kam, o kam nas bo zanesla? Dalja kakor grob molči...

Marija Pučko, Ljubljana.

Ta pesmica je bila objavljena v mladinskem kotičku ljubljanskega "Slovenca" dne 13. oktobra 1940, iz nje veje moreča slutnja težkih časov, ki so se bližali naši domovini in so z dnem 6. aprila 1941 z svojo grozovitostjo prišli!

ZA NAŠE GOSPODINJE

PRAKTIČNI NASVETI

Mleko ali smetana namesto olja.

Presno masno mleko lahko dočela nadomešča olje pri prirejanju raznih solat. Par žlic presnega, to je nezavretega mleka zmešaj s potrebno količino milega vinskega kisa ali limonovega soka in vlij na solato, ki jo večkrat dobro premešaj potem, ko si jo oprala in osolila. Da se uporablja tudi kisló smetano namesto olja, je znano. Z dobro kisló smetano prirejena solata je izvrstna.

Iztisnjene limone ne zavrži

Uuorabljaš jih lahko pri čiščenju rok. Naposled jih posuši. Z njimi lahko podnetiš ogenj.

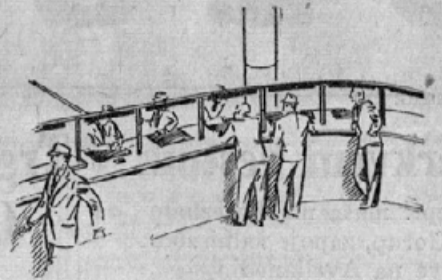
LE S POTRPLJENJEM BOŠ ZMAGALA

Potrpljenje je božja mast, je fina rastlina in komur raste v sreči, tedaj je na dobrem in bo že dosegel svoj cilj, saj slednjič zmaga zmeraj le tisti, kdor zna do konca zdržati.

Potrpežljiva žena se v zakonu ravna po starem geslu: "Pametnejši popusti". Tako obvlada v sebi vse nevihte, saj se zaveda, da ljubezen sedemkrat sedemdesetkrat odpusti in največkrat doseže ljubezen in potrpljenje mnogo več ko nepotrpežljivost in pridigovanje in nerganje. Tiste žene, ki znajo "mahati copato" v svojem stanovanju, se ne veselijo dolgo svoje gospodstvaljivosti, zakaj nekega dne ostanejo zapuščene in osamljene in se kesajo svojih napak, ki so jih storile.

Potrpljenje je priporočljivo tudi za razna dela, saj ni še noben mojster padel kar z neba. Če hočemo v življenju kaj doseči, se moramo truditi vztrajno in potrpežljivo in v ljubezni do dela. Imamo dosti darovitih žensk, ki bi utegnile v svojem poklicu marsikaj velikega doseči, pa jim primanjkuje potrpljenja in vztrajnosti in tako ostanejo svoj živ dan borne začetnice z majhno plačo in s skromno službico. Tudi gospodinjstvo zahteva mnogo potrpljenja. Mlada žena, ki hoče, da bo vse hitro narejeno, ne bo nikoli dodelala, saj zahteva vsako delo svoj potrebiti čas in kjer žena zmeraj frči le mimo, ko briše prah in ko pospravlja, ne bo soba nikoli pospravljena in ni nikdar pravega veselja spričo izgotovljenega dela.

Tudi za vse, kar je lepega v življenju, je treba potrpljenja in zmeraj le potrpljenja! Tako za vzgojo otrok, za družabne odnose, za službovanje, za kupčije. Prodajalka, ki postane vsa divja, če kupovalka predolgo izbira, medtem ko bi ona šla rada h kosilu, ni uporabna za trgovino. Kupovalci hočejo videti prijazne obraze in imeti ljubeznivo postrežbo. Sami sebi smo dolžni, da se zmeraj vadimo v potrpljenje, kakaj potrpežljive ženske, ki se nikdar ne prehitvajo in ne "zaletijo", si pridobijo več duš kot nepotrpežljive, kot take, ki so brezobzirne in ki se ne znajo s smehljajem vdati v usodo in v tisto, kar se ne da več spremeniti. Potrpi, potrpi in zaupaj

ZADOVOLJNI... VSAKIKRAT

in uverjeni greste iz **BANKE HOLANDES UNIDO**, ker ste gotovi, da se bo vaš nalog z največjo varnostjo in hitrostjo izvršilo.

...in če do sedaj še niste nikoli z nami poslovali, zaupajte popolnoma našemu

JUGOSLOVANSKEMU ODDELKU kjer vas postrežejo v vašem lastnem interesu.

BANCO HOLANDES UNIDO
SUCURSAL BUENOS AIRES
Casa Central: 25 de Mayo 81
Agencia No. 1: Corrientes 1900 • Agencia No. 2: Cabildo 2426/30
DIRECCION GENERAL CURAÇAO

Sokolska prireditev

Jugoslovanska sokolska društva Sokol Buenos Aires I. in Sokol Dock Sud-Boca priredita s sodelovanjem češkoslovaškega Sokolskega društva in Odseka Jugosl. nar. obrane iz Berissa

Svečano proslavo rojstnega dne in polnoletnosti kralja Petra II.

Ta proslava se bo vršila v **SOBOTO 20. SEPTEMBRA** ob 9 uri zvečer v Sokolski dvorani, ulica **SAN JUAN 782**.

SPORED:

1. Pozdravni govor.
 2. "Upanje v preporod Jugoslavije", deklamira sestra Marija Blažina — Sokol Dock Sud-Boca.
 3. Vaje s siti, izvajajo naraščajke Sokola Dock Sud-Boca.
 4. "Dalmatinski šajkaš", pojeta Milostić in Svičarević.
 5. "Slovanski plesi", izvajajo članice češkoslovaškega Sokola iz Buenos Airesa.
 6. "Kralju Sokolu", deklamira naraščajka S. D. Sud-Boca.
 7. Proste vaje; izvajajo člani češkoslovaškega Sokola iz Villa Dominico.
 8. Skokovi; izvajajo člani češkoslovaškega kluba.
 9. Skupinske proste vaje, izvajajo člani Sok. Dock Sud-Boca.
 10. "Ljubezen do domovine". Igrokaz iz sedanjega časa.
 11. Vaje na bradli, izvaja članstvo češkoslovaških in jugoslovanskih sokolskih društev.
- Po končanem sporedu bo prosta zabava in ples.
Vstopnina: Moški \$ 1.50; Ženske proste.

PRIREDITVENI ODBOR

Diplomatični predstavniki prijateljskih držav s soprogrami na javnem zboru ob priliki proslave kraljevega rojstnega dne

KLINIKA ZA VSE BOLEZNI

Za venerične bolezni, spolne bolezni, bolezni krvi, splošno slabost. razpolaga klinika s posebnim konzultorijem, kateri se nahaja pod vodstvom poznane specialista za navedene bolezni

Dr. A. AZAGUIRRE.

Imamo zdravnike specialiste za bolezni na pljučah, obistih, jetrah, želodcu, živčevju, glavobol in revmatizem.

Ženske bolezni.

Analizacije krvi, vode itd. so izvršene po Profesorju Narodne Univerze v Buenos Airesu Dr. I. Raffo.

RAYOS X, DIATERMIA in ELEKTRIČNO ZDRAVLEJNJE.

Zdravniški pregled \$ 3.—

Sprejemamo: od 9—12; pop. od 15—21. — Ob nedeljah in praznikih od 9—12.

GOVORI SE SLOVENSKI

SUIPACHA 28

(1 kvadro od Av. de Mayo v višini 900)

Cerkveni vestnik

21. sept. maša na Paternalu za Jožefa Gorup, zapoje žalni zbor. Molitve na Avellanedi.
29. sept. maša na Avellanedi. Molitve na Paternalu.

24. sept. je spomin Marije Rešeni-ce jetnikov, poznane kot **Nuestra Señora de la Merced**, pod katere varstvom je bila ustanovljena redovna družina Mercedarcev, ki so si vzeli za nalogo, delati za rešenje jetnikov iz rok mohamedanskih Arabcev, s katerimi so Španci imeli vojske skozi 7 stoletij.

V vseh časih je bilo tako, da so narodi po bridkih razočaranjih, po spoznanju lastne nemoči, dvignili svoj pogled kvišku; slednjič so z zaupno molitvijo in v zaupanju na božjo pomoč, spokorjeni in poboljšani priznali svojo zмотo in po ti-sti poti bili slednjič rešeni stisk, v katere so padli radi človeške hudo-bije in brezbožnosti.

Tudi sedanji rod bo šele tedaj prebolel težke čase, kadar bo s pol-no vero spet pohitel pred božji pre-stol podprt z materinsko pomočjo Nebeške Kraljice.

Janez Hladnik,
izseljenski duhovnik

Ali si že član Jugo-slovsanske Narodne Obrane?

Ako še nisi, vpiši se!

RESTAVRACIJA

"PRI ŽIVCU"

kjer boste postreženi z dobrim vi-nom, pristnim pivom in vedno svežo domačo hrano. Prostori pripravljeni tu-di za svatbe.

Oprava in sobe za prenočišče popolnoma prenovljene
EMIL ZIVEC
Osorio 5085 — La Paternal

Trgovci in obrtniki! Oglašajte v "Slo-venskem listu", da Vas bodo naši ljudje poznali!

KADAR IŠCETE SLUŽBE

obrnite se na rojakinjo

Berto Cernič

DORREGO 1583 — Gs. Aires
U. T. 54 - 3588

Slovenski stavbenik

Za načrte, betonske preračune in Firmo,

obrnite se do tehničnega konstruktorja

FRANCA KLANJSEK
Marcos Sastre 4363

Villa Devoto U. T. 50 - 0277

Dr. Nicolás Martín

ODVETNIK

ZA TRGOVSKE ZADEVE

Posvetovanje za naročnike Slo-venskega lista brezplačno.

ARENALES 1361

U. T. 41-3520, Buenos Aires

Trgovina čevljev

BELTRAM

Vsakovrstna izbira čevljev in copat.

Dto. Alvarez 2288 — Paternal
Buenos Aires

Krojačnica

Izdelujem obleke po najnovejši modi. — Cene zmerne.

Rojakom se priporoča

Peter Capuder

Rio Bamba 879, Bs. Aires

Ana Chrpova

Slov. babica

dipl. v Pragi in Bs. Airesu, z večletno prakso v praški porodnišnici ter v tuk. bolnici "Rawson", se priporoča vsem Slovenkam. Sprejema penzionistke iz mesta in z dežele v popolno oskrbo. Cene izredno nizke. Postrežba prvovrstna.

ENTRE RIOS 621

U. T. 38, Mayo 8182

PRVOVRSTNA KROJAČNICA

"LA ESTRELLA"

ZA OBLEKE, SUKNJE IN PERAMUS

V ZALOGI VELIKA IZBIRA
BLAGA ZNAMKE SUPERLAN

Stanislav Maurič

TRELLES 2642 — Buenos Aires

U. T. 59 - 1232

Dolžnost vsakega

našega človeka je, da je član J.N.O.

ZOBOZDRAVNIKA

DRA. SAMOILOVIĆ

de Falicov in

DR. FELIKS FALICOV

Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ure.

DONATO ALVAREZ 2181
U. T. 59 - 1723

FOTOGRAFIJA "LA MODERNA"

VELIK POPUST PRI FOTOGRAFIRANJU

Ne pozabite

FOTO "LA MODERNA"
S. SASLAVSKY

Av. SAN MARTIN 2579
Telefon: 59-0522 - Bs. Aires

V DAR DOBITE

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6, lepo sliko v barvah. Odprto tudi ob nedeljah.

Atelie **MARKO RADALJ**

Facundo Quiroga 1320

U. T. 22 - 8327
DOCK SUD

Krojačnica 'Gorica'

Franc Leban

WARNES 2191 Bs. Aires
Nasproti postaje La Paternal

AKO HOČETE BITI ZDRAVLJENI OD ODGOVORNEGA ZDRAVNIKA

zatecite se k

Dr. A. GODEL

Sprejema se od 9 do 12 in od 15 od 21 ure.
GOVORI SE SLOVENSKO
BARTOLOME MITRE 1676

V. LOK

Técnic Constructor

Proyectos - Planos

Trámities

Homigón Armado - Firma de los Planos

Pedro Morán 5130 Buenos Aires U. T. 50 - 5585

Caričin ljubljenec

ZGODOVINSKI ROMAN

Nadaljevanje 243

Mar naj bi tej strašni ženi pri-znala svojo sladko tajno?

Pred njo je stala carica, vladari-ca Rusije, — toda čeprav je mogoč-na, vendar nima pravice, da bi vla-dala njenemu srečju.

Ne, ne, carica ubije lahko njeno telo — toda duša, njena duša je svo-bodna!

— Ti omahuješ, deklica, — vzklikne carica Katarina, — Najbrž premišljuješ, s kakšno lažjo bi me prevarala!

— Jaz ne lažem nikoli! — vzklikne Elizabeta. — Elizabeta Voroncov — Bedast je ta tvoj ponos! — za-se ni nikoli govorila neresnice!

gmi Katarina. — Ti se sprehaš oprta na beraško palico! Tvoja ma-ti je bila uboga komedijantinja, ki jo je neki vplivni, bogati človek po-bral z ulice in jo napravil za svojo ljubico.

— Deklica, če te ne bi rodila v grehu, danes ne bi živela!

Zakaj ne bi bila podobna hčerka komedijantnje Voroncov svoje materi, ki jo je mogočen človek dvignil tako visoko iz njenega pra-hu?

Zakaj naj bi ne bila ravno tako prekanjena kakor je bila ona?

Še sedaj se je spominjala Elizabe-ta na svojo čudno usodo, kako je takrat glasno zakričala, kako je za-ih-tela in kako je obupno vzkliknila:

— Mati, oh, mati, žalijote, jaz pa — jaz te ne morem braniti. — Oh, mati, — jaz vem, da ti ta razžalitev ne more škodovati, ker je vse to iz-mišljeno in laž!

Katarina se je medtem razburje-no sprehajala po paviljonu. Zad-njih Elizabetinih besed sploh ni slišala.

Zdajci stopi carica pred deklico.

Odočno jo prime in stisne za ro-ko, nato pa ji zašepče v uho:

— Ali mi hočeš odgovoriti na ne-ko vprašanje?

— Na kakšno vprašanje?

— Povej mi, ali si bila ljubica

— Dobro, pomagala ti bom:

Aleksandra Potemkina?

— Bila sem njegova zaročenka! — vzklikne naposled mlada deklica, ki se je smehljala med solzami, ker ji je ta ponosna beseda malo olaj-sala težko sree.

Katarina jo jezno pogleda.

Nato prezirno premeri Elizabeto od pete do glave, pri čemur se ji je ustavljal pogled na prstanu, ki se je nahajal na Elizabetinem prstu.

— Kakšen prstan je to? — jezno nadaljuje Katarina in dvigne dekli-čino roko k luči.

Bil je prstan, ki ga je Aleksander Potemkin poklonil Elizabeti na bo-žič in ji ga sam nataknil na prst.

— Da, to je njegov prstan! — vzklikne deklica in bolešno vzdih-ne, ker jo je bolel pritisk Katarini-ne roke. — To jenjegov prstan, — srečna sem, ker ga smem nositi!

— Daj ga meni!

— Ukaži svojim krvnikom, naj mi odrežejo roko, — potem ga boš dobila, prej ne!

— Poslušala bom tvoj nasvet, — sikne Katarina in sune Elizabeto, ki se je zgrudila v velik naslanjač.

Katarina jepotegnula iz žepa svoj robeč, ki je bil obrobjen z elegant-nimi čipkami in si začne hladiti svoj vroči obraz.

Njeno belo čelo je bilo nagubano, okrog ustnic pa se ji je pojavil okru-ten smehljaj.

Nato stopi k mali mizici, pod ka-tero je ležala mala mačka, ki je s svojimi zelenimi očmi opazovala obe ženi.

Elizabeta se je še danes spominja-la vsake besede, vsake kretnje, ki jo je takrat doživela.

To so bili morda najbridkji tre-

nutki v njenem življenju.

Sedaj pa, ko jo je usoda zopet pripeljala na pot, ki vodi v Petro-grad, v caričine pesti, sedaj, ko ni vedela, kaj jo čaka, je morala mi-sliti na ta svoj strašni dogodek.

— Poslušaj me, Elizabeta Voron-cov, — je zašepčala takrat Katarina, — končali bova najin pogovor! Na tej mizici leži pola papirja.

Na njej je napisano pismo, v ka-teresem se odrekaš Aleksandra Potemkina, obenem pa stoji v tem pis-mu, da si ga prevarala z nekim dru-gim moškim.

To pismo moraš prepisati in pod-pisati.

— In če ne pristanem na to? — vpraša Elizabeta ponosno in dosto-jaanstveno. — Kaj bo, ako ne pristanem na to póllo prevaro, ki bi zlomila njegovo sree?

— Potem, — odgovori Katarina in dvigne z mize srebrno čašo, ki je bila do vrha napolnjena z vinom, — potem boš izpila to vino.

Da pa ne bi dvomila, za kaj gre, ti bom pokazala, kako deluje samo en požirek iz te čaše.

— Poglej!

Carica izlije nekoliko kapljic vi-na na preprogo.

Neki sladki vonj napolni sobo.

Mačka, ki se je nahajala pod mi-zo, sehitro približa onemu mestu, kjer je bilo razlito vino in začne po-željivo lizati s svojim koničastim rdečim jezikom zapeljivo sladke kapljice vina.

Pol minute pozneje žival nenado-ma poskoči, — njene oči so bile ste-klene, jezik je moel iz žrela, trenu-tek pozneje je ležala Katarinina najljubša mačka pred caričinimi no-gami in umirata.

— Strup! — vzklikne Elizabeta. — Strup — gorje meni!

Katarina brene šetoplo truplo svoje mačke v kot salona.

— Odloči se torej! — zakliče de-monska žena Elizabeti. — Izbiraj

med Potemkinom in to čašo!

Haha, jaz mislim, da nimaš česa premišljevat, mlada si, lepa si, na-šla boš še tisoč moških, ki ti bodo ležali pred nogami.

Jaz te bom preskrbela z denar-jem, poklonila ti bom prekrasno ko-čijo, s katero boš lahko potovala v Nemčijo, Francijo in Anglijo, žive-la boš srečno in lepo, živela boš —

— On pa me to zaničeval! — za-jelja Elizabeta. — Ne, tisočkrat ne! Rajše umrem v svojih mladih letih, moje telo se naj spremeni v prah in pepel, rajše bom trohnela v mračni grobnici, toda umreti vsaj hočem s Potemkinovim imenom na ustnicah — vredna hočem biti nje-gove ljubezni!

Čaša vztrpeče v Katarininih ro-kah.

Nekaj časa se ni upala pogledati lepe, pogumne deklice, ki se sedaj prav nič več ni bala in je ponosno in vzravnano stala pred njo, — zma-govalka še v smrti.

— Sama si izrekla svojo obsod-bo, — vzklikne Katarina po krat-kem molku z zamolkim glasom. — Izbrala si si smrt — ta čaša s stru-pom, pogled jo, izpij jo pred mojimi očmi!

Nato izroči Elizabeti čašo.

Istočasno pritisne s svojo drugo roko na gumb srebrnega zvončka, ki se je nahajal na mizi.

— Dam ti tri minute časa, da iz-piješ to vino — vzklikne okrutna žena. — Ako do takrat ne storiš, kar ti ukazujem, bom poklicala svo-je grenadirje v salon in v njihovem naročju boš preživela strašno uro, nato pa ti bo krvnik na morišču odsekal glavo.

Elizabeta se opoteče.

Ta strahovita grožnja brezsrčne carice jo je neizrečeno pretresla.

— Ena minuta je že minila! — zakliče okrutno Katarina. — Dekli-ca, ne odlašaj preveč! Tvoje minute

so štete, misli na svojo dušo, pomoli se k Bogu.

— Moja molitev je kratka, za-jelja Elizabeta, — molila bom za rešitev svoje duše, molila bom tudi za tebe, carica Katarina, da ti Bog oprosti, kar si mi storila, naposled pa bom še molila za Aleksandra Potemkina.

Bog naj ga blagoslovi, naj ga osreči in naj ga varuje pred lažnimi prijatelji!

— Amen! — zakliče zamolklo Ka-tarina. — Deklica, tvoja molitev je kenčana, — pij in umri!

Elizabeta dvigne čašo k ustom.

Nato pa se strese in roka ji omah-ne.

V tem trenutku jo je prevzel smrtni strah.

Bridko je zahtela in omahnila k nogam svoje mučiteljice.

— Oh, tako mlada sem — je za-jelja Elizabeta Voroncov, — bodi-te milostljivi, visoka gospa!

Ne potepajte s svojimi ogromni-mi nogami nežne rastline, ki je bi-la deležna še tako malo veselja in solnea na tem svetu!

Nikdar vam nisem storila ničesar žalega, niti v mislih vas nisem ni-kdar žalila!

Moj edini greh je v tem, da lju-bim!

Oh, Katarina, milijoni in milijo-ni ljudi vam pravijo — velika, kaj vam torej pomeni smrt slabotne de-klince?!

Vaše ime slavi ves svet, mojega pa se spominja samo eden človek v tej velikanski množici z ljubeznijo in oboževanjem!

Oh, pustite mi tega edinega, — velika carica Rusije — milijoni pa bodo ostali vam, — pustite meni sa-mo enega — pustite mi Aleksandra Potemkina!

(Nadaljevanje)